

NKBV

Bergwandelen
Alpinisme
Sportklimmen

**LICENTIES EN BIJSCHOLINGEN
ALPIENE (HOOFD)INSTRUCTEUR WINTER
NKBV**

LICENTIES EN BIJSCHOLINGEN ALPIENE INSTRUCTEUR 3 WINTER EN HOOFDINSTRUCTEUR 4 WINTER

INLEIDING

Dit document beschrijft de licentiestructuur voor de NKBV functies Alpiene Instructeur 3 winter (AI3w) en Alpiene Hoofdinstructeur 4 winter (HI4w). Het document bestaat uit vier onderdelen:

- definities p.1
- cursusprogramma p.3
- licentiestructuur p.6
- bijscholing p.10

De licentiestructuur is verbonden met de toerski cursusopbouw en type projecten die met deze licenties kunnen worden geleid. Vanuit een beschrijving van de cursusopbouw worden de benodigde licenties beschreven. Tot slot wordt de samenhang tussen bijscholing en licenties beschreven. Instructeurs houden hun licentie geldig door naast actief te zijn in de functie, ook voldoende bijscholing te volgen. Tevens kan door middel van bijscholing de licentie worden uitgebreid.

Dit stuk heeft als hoofddoel de licentiestructuur te beschrijven. De beschrijving van de beoogde cursusinhoud is zeer beknopt, slechts voldoende om de samenhang tussen licentie en cursus duidelijk te maken. Een gedetailleerde beschrijving van het cursusprogramma is in het bergsportreizenprogramma van de NKBV en NSAC te vinden.

GEBRUIKTE DEFINITIES

De cursussen en tochten worden gekarakteriseerd in vier hoofdthema's: terrein, lawinekunde, pieps zoeken en bergredding. Hieronder zijn de definities van de gradaties in deze thema's weergegeven.

Terrein

Eenvoudig: Een overzichtelijke berg, met bij toerskitocht de afdaling over dezelfde route als de klim; bij off-piste een afdaling die van te voren ingekeken kan worden.

Complex: Route lastig te vinden, veel wisselingen in type terrein (steil, vlak, coupiert, bos, etc), en afdaling anders dan opstiegniet van te voren in te zien

LICENTIES EN BIJSCHOLINGEN

ALPIENE INSTRUCTEUR 3 WINTER EN

HOOFDINSTRUCTEUR 4 WINTER

Middelgebergte: Niet hoogalpien; d.w.z. geen gletsjer, geen (klim-)passages die stijgijsers, pickel, en/of touw vereisen of zouden kunnen vereisen.

Hoogalpien: Gaan over gletsjers, overgang van steile cols, steile sneeuwellingen en rotsgraten die pickel, stijgijsers en evt. een touw vereisen, steile couloirs.

Lawinekunde niveaus (volgens didactische opbouw Snowcard)

- A basis*
- lawinebericht met gevarengraad en exposities
 - steilheid terrein grof kunnen inschatten, en op kaart kunnen meten
 - expositie en vorm van terrein onderscheiden
 - alarmtekens herkennen
 - t/m **lawinegevaar 2**

Het is mogelijk om een beperkt **niveau A1** als instap voor beginners te definiëren (geen feilloze inschatting steilheid en expositie helling):

- groen bereik
- altijd ongunstige hellingen

- B gevorderd*
- A met aanvullend:
 - trieb Schnee herkennen (Muster)
 - factoren temperatuur en tijd beoordelen
 - (en daarmee) beperkt lawinebericht bijsturen
 - t/m **lawinegevaar 3**

- C expert*
- B, met aanvullend:
 - complete factorencheck/ Muster
 - t/m **lawinegevaar 4**

Pieps zoeken

- Piepszoeken1* - eigen pieps aan/uit
- pieps check: eenvoudig (zenden) en uitgebreid (zenden en ontvangen)
 - zoeken 1 slachtoffer
 - bergen slachtoffer (= sonderen en graven)

Piepszoeken2 - organisatie redding (visuele inspectie lawine, alarmeren bergredding)

LICENTIES EN BIJSCHOLINGEN ALPIENE INSTRUCTEUR 3 WINTER EN HOOFDINSTRUCTEUR 4 WINTER

- zoeken 2 slachtoffers die meer dan 9 meter uit elkaar liggen

Piepszoeken3 - zoeken 3 slachtoffers waarbij tenminste 2 op minder dan 9m van elkaar liggen (3 Kreis)

- tijdsdruk (streeftijd 15 minuten)

Bergredding

Bergredding1 - schuilen bivakzak

- onderkoeling/bevriezing
- warmhouden slachtoffers
- alarmeren reddingsdienst

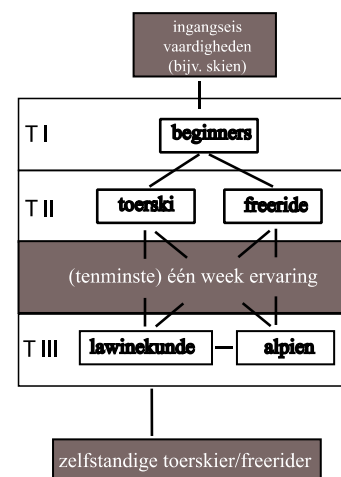
Bergredding2 - gewondenvervoer

- noodbivak
- behandeling lawineslachtoffers

CURSUSPROGRAMMA NAAR ZELFSTANDIG TOERSKIËN

De opbouw van het cursusprogramma dat NKBV- en NSAC-leden opleidt van beginnend toerskiër en freerider tot zelfstandige winteralpinist kan als volgt grafisch worden weergegeven:

De verschillende cursussen onderscheiden zich in niveau (I, II, en III) en in thema (toerskiën, freeride, hoogalpien). Het thema toerskiën richt zich op het maken van toerskitochten: naar boven lopen, buiten de skigebieden. Cursussen met freeride-thema zijn gericht op afdalen, waarbij voornamelijk gebruik wordt gemaakt van liften. Het thema hoogalpien behelst toerski- (of evt. freeride-) toeren in hoogalpien terrein.

LICENTIES EN BIJSCHOLINGEN

ALPIENE INSTRUCTEUR 3 WINTER EN

HOOFDINSTRUCTEUR 4 WINTER

verschillende thema's op eenzelfde niveau hetzelfde is. Hierdoor zijn instroomeisen en uitgangsniveau vergelijkbaar. De beginnerscursus bevat (ongeveer) in gelijke mate toerski en freeride elementen, in de TII-toerski wordt aandacht besteed aan freeride ($\pm 25\%$) en in het TII freerideprogramma wordt een aantal lichte toeren opgenomen (eveneens $\pm 25\%$ van de tijd).

Cursusinhoud per niveau

T I: - *ingangseisen*: goede skitechniek (gecontroleerd zwarte pistes kunnen afdalen), goede conditie

- *inhoud*: - lichte tot middelzware tochten en afdalingen in eenvoudig terrein, uitsluitend middelgebergte

- lawinekunde A1

- piepszoeken1

- bergredding1

- *beoogd uitgangsniveau*: - bekend met strategie van Snowcard, niveau A1

- in staat tot plannen eenvoudige en overzichtelijke tocht

- ingang toerski of freeride T II, bij uitzondering zelfstandig toeren niveau A1

T II: - *ingangseisen*: uitgangsniveau T I (plus voor freeride een uitstekende skitechniek: vlot & met goede techniek zwarte pistes afdalen en ruime ervaring in ongeprepareerde sneeuw)

- *inhoud*: - lichte tot middelzware tochten en afdalingen in complex terrein, middelgebergte

- lawinekunde A

- piepszoeken2

- bergredding2

- *beoogd uitgangsniveau*: - kunnen plannen en uitvoeren lichte toerskitochten en afdalingen in eenvoudig terrein;

- zelfstandig (evt. met meer ervaren tochtgenoten) eenvoudige tochten met snowcard niveau A; ingang toerski of freeride T III

LICENTIES EN BIJSCHOLINGEN

ALPIENE INSTRUCTEUR 3 WINTER EN

HOOFDINSTRUCTEUR 4 WINTER

- T III: - *ingangseisen*: uitgangsniveau T II + tenminste één week zelfstandige ervaring (plus voor alpien: C1 zomer)
- *T III lawinekunde (focus op lawinekunde)*
- *inhoud*:
 - middelzware tot zware tochten en afdalingen
 - lawinekunde B
 - piepszoeken³
 - herhaling bergredding²
 - *beoogd uitgangsniveau*: zelfstandig maken van middelzware tochten en afdalingen in middelgebergte met snowcard niveau B.
- *T III alpien (focus op hoogalpiene aspecten ipv lawinekunde)*
- *inhoud*:
 - hoogalpiene middelzware tot zware tochten
 - lawinekunde A
 - piepszoeken³
 - herhaling bergredding²
 - *beoogd uitgangsniveau*: zelfstandig maken van lichte hoogalpiene tochten met snowcard niveau A

Samenvatting cursusinhoud

	T I	T II toerski	T II freeride	T III lawine	T III alpien
Terrein	Eenvoudig, middelgebergte	Complex middelgebergte	Complex middelgebergte	Complex Middelgebergte	Complex Hoogalpien
Lawinekunde	A1	A	A	B	A
Piepszoeken	1	2	2	3	3
Bergredding	1	2	2	2	2

LICENTIES EN BIJSCHOLINGEN ALPIENE INSTRUCTEUR 3 WINTER EN HOOFDINSTRUCTEUR 4 WINTER

LICENTIES INSTRUCTEURS

In 2010 heeft de NKBV een licentiebeleid geformuleerd. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen diploma's en licenties. Elke NKBV instructeur heeft naast een diploma een geldige licentie nodig om een cursus/project te leiden.

Diploma

Een diploma wordt verkregen na het met goed gevolg afronden van een opleiding. Voor de winter zijn er twee diploma's: AI3w (instructeur) en HI4w (hoofdinstructeur). Het instructeursdiploma geeft de kwalificatie tot het mede leiden van NKBV winterprojecten, waarbij de instructeur opereert onder eindverantwoordelijkheid van een hoofdinstructeur of berggids. Hoofdinstructeurs zijn gekwalificeerd om de eindverantwoordelijkheid van NKBV winterprojecten dragen, ondersteund door instructeurs. Een uitzondering is wanneer een T 1 wordt geleid door 2 instructeurs met de aantekening 'zelfstandig'. Hier dragen beide de eindverantwoordelijkheid tenzij deze van tevoren belegd is bij een aangewezen instructeur.

Licentie

Naast het diploma is een licentie vereist. De licentie wordt verstrekt voor een periode van drie jaar en alleen verlengd als de (hoofd)instructeur voldoende projecten heeft geleid, voldoende zelfstandige ervaring heeft opgedaan en voldoende bijscholing heeft gevolgd (zie het licentiereglement en mijnnkbv.nl voor details). Per diploma zijn er drie licenties (1 basis, 2 freeride, 3 hoogalpien).

Het uitstroomniveau van de opleiding tot alpien instructeur winter (AI3w) en de opleiding tot alpien hoofdinstructeur winter (HI4w) is het licentieniveau 1 (basis) en vereist voor het geven van beginners toerskiën (T I) en lichtgevoorderden toerskiën (T II toerski) cursussen. Na afronden van de opleiding, waarbij tijdens een praktijkweek de Proeve van Bekwaamheid is afgelegd (beoordeeld door opleidingsgids en NKBV beoordelaar) krijgen (hoofd)instructeurs een licentie voor het (mede)leiden van beginnerscursussen toerski/off-piste skiën (T I) en lichtgevoorderde toerskicursussen in het middelgebergte (T II toerski) (licentie 3.1/4.1).

LICENTIES EN BIJSCHOLINGEN ALPIENE INSTRUCTEUR 3 WINTER EN HOOFDINSTRUCTEUR 4 WINTER

Door het volgen van (praktijk)bijscholing en het opdoen van eigen ervaring kan een (hoofd)instructeur zich verder ontwikkelen en zich de benodigde vaardigheden eigen maken voor het leiden van cursussen en tochten met een hoger niveau dan T I en T II toerski. Voor het leiden van deze cursussen is een uitbreiding van de licentie van de (hoofd)instructeur nodig, de zogenaamde aantekeningen.

LICENTIES EN BIJSCHOLINGEN ALPIENE INSTRUCTEUR 3 WINTER EN HOOFDINSTRUCTEUR 4 WINTER

Aantekeningen

Er zijn 3 aantekeningen. De 2 aantekeningen die opeenvolgend verkregen kunnen worden zijn: freeride en hoogalpien. Beide aantekeningen kunnen alleen worden verkregen na praktijkbeoordeling door een opleidingsgids. Een behaalde freeride aantekening (licentie 3.2/4.2) geeft de licentie om lichtgevorderden freeride en gevorderden cursussen in het middelgebergte (TII freeride, TIII lawinekunde) te medeleiden. Een hoogalpien aantekening (licentie 3.3/4.3) geeft de licentie om toerskicursussen in hoogalpien terrein te leiden. Zie de bijlage voor details over de benodigde instructeursvaardigheden per T-cursus.

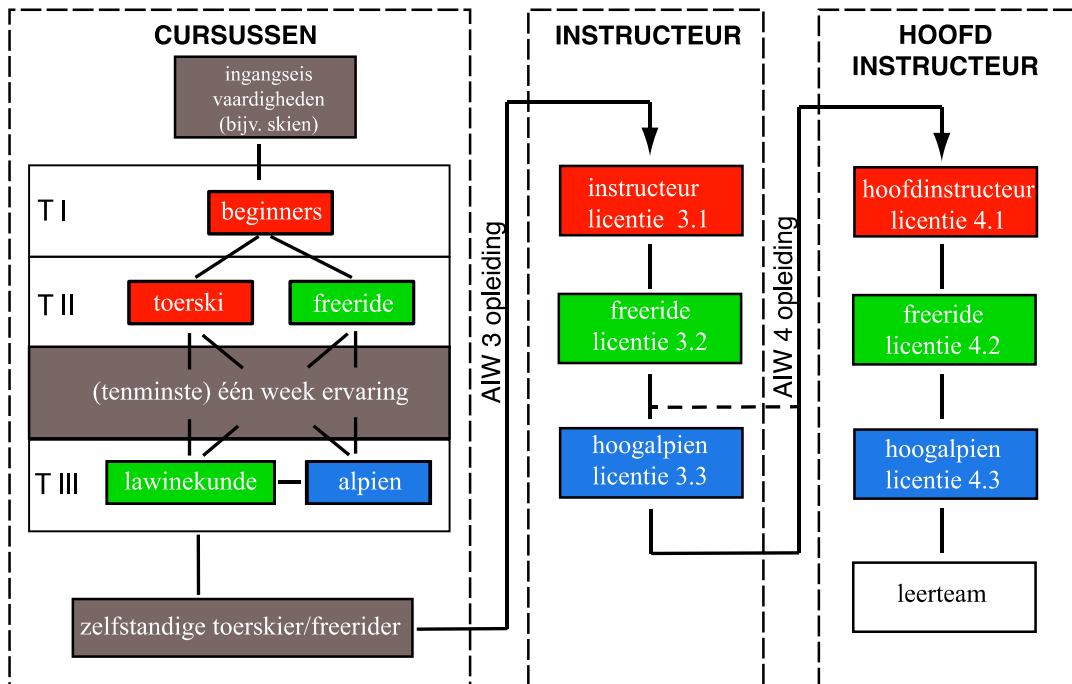
Ervaren instructeurs met minimaal de 3.2 licentie, kunnen instromen in de hoofdinstructeursopleiding HI4w. Na het voltooien van deze opleiding krijg je de 4.1 licentie. Deze licentie kan worden uitgebreid naar 4.2 en verder door ervaring op te doen, zoals het volgen van bijscholingen op het niveau van hoofdinstructeur.

De derde aantekening is: zelfstandig. Deze aantekening kan alleen door ervaren AI3w met tenminste aantekening 3.2 verkregen worden na praktijkbeoordeling door een opleidingsgids. De praktijkbeoordeling mag plaatsvinden tijdens een cursus die mede geleid wordt door de AI3w. Met de aantekening zelfstandig mag een AI3w samen met een andere AI3w met ook de zelfstandig aantekening, T I toeren leiden in middelgebergte zonder HI4w en/of gids.

Schema

Het opleidingsprogramma met instructeursloopbaan kan worden weergegeven in het volgende schema waarin de kleuren van de cursussen corresponderen met de benodigde licentie:

LICENTIES EN BIJSCHOLINGEN ALPIENE INSTRUCTEUR 3 WINTER EN HOOFDINSTRUCTEUR 4 WINTER

LICENTIES EN BIJSCHOLINGEN ALPIENE INSTRUCTEUR 3 WINTER EN HOOFDINSTRUCTEUR 4 WINTER

BIJSCHOLINGEN

Om de verkregen licentie geldig te houden, is het NKBV kader verplicht elk jaar voldoende algemene bijscholing te volgen en elke 3 jaar voldoende medische- en terreinbijscholing te volgen (zie licentiereglement en mijnnkbv.nl). De Alpiene Opleidingscommissie (AOC) organiseert theoriebijscholing en algemene praktijkbijscholing in Nederland. Ook wordt iedere winter twee tot drie keer een lang weekend terreinbijscholing in de Alpen met een ander onderwerp georganiseerd speciaal voor de winter (hoofd)instructeurs.

Deze bijscholing bieden het winterkader niet alleen de kans om kennis en vaardigheden op peil te houden (en daarmee de licentie te behouden), maar ook om instructeursvaardigheden uit te breiden. Tevens zijn een aantal bijscholing h t toetsmoment voor die kaderleden die een aantekening willen krijgen, zodat ook de licentie kan worden uitgebreid door het volgen van bijscholing.

Freeride

De *licentie 2 freeride* krijg je nadat tenminste 1 van de volgende 2 bijscholing hebt gevolgd: 1. skididactiek en/of 2. lawinekunde  n een positieve beoordeling door de opleidingsgids tijdens een freeride bijscholing hebt gekregen.

(Let op: voor HI4winter geldt dat deze aantekening niet perse leidt tot het zelfstandig mogen leiden van freerideweken, de freeride aantekening zegt iets over je vaardigheden in "hogere besliskunde" en heb je nodig om door te stromen naar Hoogalpien)

Hoogalpien

De *licentie 3 hoogalpien* krijg je als je de licentie 2 freeride, tenminste 1 van de 2 volgende bijscholing hebt gevolgd: 1. lawinekunde en/of 2. bergredding  n een positieve beoordeling door de opleidingsgids tijdens een hoogalpien bijscholing hebt gekregen.

Bijscholingsthema's

Praktijk Alpen: bergredding, freeride, hoogalpien, lawinekunde, skididactiek, etc.

LICENTIES EN BIJSCHOLINGEN ALPIENE INSTRUCTEUR 3 WINTER EN HOOFDINSTRUCTEUR 4 WINTER

Nederland (theorie): groepsdynamica en omgaan met conflictsituaties, mentale weerbaarheid, risicomanagement, skionderhoud en -materiaal (MK skiservice), etc.

Dit is een leidraad, wij hechten aan enige flexibiliteit. Elk jaar zal gekeken worden naar de behoefte en ideeën van (hoofd)instructeurs voor invulling van de bijscholingen zijn van harte welkom.

LICENTIES EN BIJSCHOLINGEN ALPIENE INSTRUCTEUR 3 WINTER EN HOOFDINSTRUCTEUR 4 WINTER

BIJLAGE: BENODIGDE VAARDIGHEDEN (HOOFD)INSTRUCTEURS

(Waar leiden staat moet voor instructeurs mede leiden gelezen worden)

T I & T II toerskiën

- leiden van lichte en middelzware tochten in middelgebergte (eigen vaardigheid: zware tochten in middelgebergte)
- leiden van eenvoudige off-piste afdalingen
- skitechniek: vlot en soepel afdalen & geven van basistips
- lawinekunde: instructie snowcard niveau A (eigen vaardigheid niveau B)

vereiste licentie: **Basis (Alw:3.1 / Hlw:4.1)**, verkrijg je als je de opleiding tot T(H)I met goed gevolg hebt afgerond.

T II freeride

- vinden en leiden van afdalingen in complex terrein
- skitechniek: zeer vlot en soepel afdalen & demonstreren van een goede skitechniek & geven van tips voor gevorderde skiërs (evt. boarders)
- lawinekunde: instructie snowcard niveau A; eigen vaardigheid niveau C/factorencheck (is equivalent aan Achtung Lawine!)

vereiste licentie: **Freeride (Alw:3.2 / Hlw:4.2)**, verkrijg je als je de bijscholing freeride en tenminste 1 van de 2 volgende bijscholingen met goed gevolg hebt afgelegd: Skididactiek, Factorencheck

TIII freeride/toerski (niet hoogalpien)

- lawinekunde: instructie snowcard niveau B; eigen vaardigheid C/factorencheck (is equivalent aan Achtung Lawine!)
- gebruik van touw zonder gordel

vereiste licentie: **Freeride (Alw:3.2 / Hlw:4.2)**, verkrijg je als je de bijscholing freeride en tenminste 1 van de 2 volgende bijscholingen met goed gevolg hebt afgelegd: Skididactiek, Factorencheck

LICENTIES EN BIJSCHOLINGEN ALPIENE INSTRUCTEUR 3 WINTER EN HOOFDINSTRUCTEUR 4 WINTER

T III hoogalpien

- kunnen leiden over hoogalpien terrein
- stijgen en afdalen over gletsjers
- reddingstechnieken op gletsjers
- basis alpiene vaardigheden in rots en ijs/firn
- lawinekunde: instructie snowcard niveau B; eigen vaardigheid C/factorencheck (is equivalent aan Achtung Lawine!)

vereiste licentie: **Hoogalpien (Alw:3.3 / Hlw:4.3)**, verkrijg als je de freeride licentie hebt en de bijscholing hoogalpien en tenminste 1 van de 2 volgende bijscholingen met goed gevolg hebt afgelegd: Bergredding, Lawinekunde